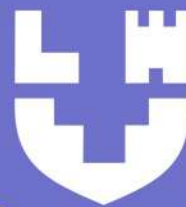

Підприємництво та торгівля:
сучасний стан і перспективи розвитку.

LUTSK
NATIONAL
TECHNICAL
UNIVERSITY

Підприємництво та торгівля: сучасний стан і перспективи розвитку.

Збірник наукових
праць

Матеріали
III Міжнародної науково-
практичної конференції
18–19 травня 2023 р.

ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ПІДПРИЄМНИЦТВА, ТОРГІВЛІ ТА ЛОГІСТИКИ

ПІДПРИЄМНИЦТВО ТА ТОРГІВЛЯ: СУЧАСНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Матеріали III Міжнародної
науково-практичної конференції

18–19 травня 2023 року

Електронне наукове видання на CD-ROM

Луцьк
Луцький національний технічний університет
2023

УДК 334.7 (082)

П-32

Рекомендовано

*Вченою радою Луцького національного технічного університету
(протокол № 11 від 23 травня 2023 р.)*

Рецензенти:

Кузьмін О. Є. – д.е.н., професор, директор інституту економіки і менеджменту Національного університету «Львівська політехніка».

Цимбалюк І. О. – д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту Волинського національного університету імені Лесі Українки

Редакційна колегія:

Вахович І. М. – д.е.н., професор (**головний редактор**); Полінкевич О. М. – д.е.н., професор (**заступник головного редактора**); Ковальська Л. Л. – д.е.н, професор (**заступник головного редактора**); Ковальчук Н. В. – к.е.н, доцент; Ліпич Л. Г. д.е.н., професор; Кривов'язюк І. В. – к.е.н., професор; Фесіна Ю. Г. – к.е.н, доцент; Камінська І.М. – к.е.н, доцент; Мишко О. А. – к.е.н, доцент; Оксенюк К. І. – к.е.н, доцент; Завадська О. М. – к.е.н, доцент; Кулик Ю. М. – к.е.н, доцент

П-32 Підприємництво та торгівля: сучасний стан і перспективи розвитку: Матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. (18–19 трав. 2023р.) / відп. ред. О. М. Полінкевич, О. М. Завадська. Електрон. дані. Луцьк: ВІП ЛНТУ. 2023. 228 с. 1 електрон. опт. диск (CD-ROM); 12 см. Назва з тит. екрана

ISBN 978-617-672-253-3

У збірнику подано матеріали досліджень, виголошених на III Міжнародної науково-практичної конференції «Підприємництво та торгівля: сучасний стан і перспективи розвитку», що була проведена кафедрою підприємництва, торгівлі та логістики ЛНТУ 18–19 травня 2023 року. У публікаціях висвітлено питання, присвячені сучасному стану та перспективам розвитку підприємництва; сучасним викликам, трендам та трансформації у бізнес-адмініструванні, соціальному підприємництві та соціальній відповідальності бізнесу в умовах кризи та війни, обліково-фінансовому та інституційному забезпеченню підприємництва, торгівельному та біржовому підприємстві, інформаційним технологіям, цифровому маркетингу та Інтернет-торгівлі в підприємстві, логістиці підприємницької діяльності та управлінню ланцюгами постачання.

Для науковців, аспірантів, студентів і всіх, хто цікавиться актуальними проблемами і перспективами розвитку економіки підприємства.

Матеріали надруковано в авторській редакції з незначними редакторськими правками. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, термінології, інших відомостей, академічну доброчесність.

Конференція проведена в рамках Міжнародного проєкту «Прискорення інноваційної діяльності та підприємницької майстерності у закладах вищої освіти» / "Accelerating Innovation and Entrepreneurial Excellence in Higher Education Institutes" (Accent Project).

УДК 334.7 (082)

© Полінкевич О. М., Завадська О. М. (упорядкування), 2023

© Ярошук Дарина (обкладинка), 2023

© Луцький національний технічний університет, 2023

ISBN 978-617-672-253-3

ЗМІСТ

**СЕКЦІЯ 1. ПІДПРИЄМНИЦТВО:
СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

Барабаш Л.В. ПІДПРИЄМНИЦТВО ЯК ОБ’ЄКТ ДОСЛІДЖЕННЯ ПСИХОЛОГІЇ ФІНАНСІВ	10
Беркар Ю.В., Літвінов О.С. ВНУТРІШНІЙ РИНОК ЗЕРНА ТА ПРОДУКТІВ ЗЕРНОПЕРЕРОБКИ	12
Бурбан О. В. FUNDAMENTAL ASPECTS FOR ENSURING ENTERPRISE VALUE FORMATION	15
Віннікова І. І., Терентьєва А. О. АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ БІЗНЕС-ОРГАНІЗАЦІЇ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ	17
Ворошилова Г.О., Лисенко Ю. С. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА	19
Григорів С.Ф., Григорів Л.Л. ПОНЯТТЯ ТА МЕТОДИ МОТИВАЦІЇ ТРУДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ	20
Жданова Л.Л. КОНКУРЕНЦІЯ У СФЕРІ ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА: СПЕЦИФІКА СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ.....	22
Zabaldina Yu., Vieliiev R. UNLOCKING ENTREPRENEURSHIP POTENTIAL THROUGH TOURISM RESOURCES: A RESOURCE SIGNIFICANCE AND COMMERCIALIZATION SCALE APPROACH.....	25
Ілляшенко С.М., Ілляшенко Н.С. ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ КАПІТАЛ І ІННОВАЦІЙНА КУЛЬТУРА ЯК БАЗОВІ ПЕРЕДУМОВИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ	27
Kamiński Ryszard CLASSIFICATION OF ENVIRONMENTALLY SUSTAINABLE ECONOMIC ACTIVITIES (SO- CALLED TAXONOMY) AS AN ELEMENT OF THE NON-FINANCIAL REPORTING SYSTEM OF ENTERPRISES	29
Козорог В.В. КАДРОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ ГОТЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ	32
Копитець Н.Г., Волошин В.М. МОНІТОРИНГ ЦІН НА РИНКУ М’ЯСА	35
Кувіка Г.О. СКЛАДОВІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ.....	37
Кривов’язюк І. В. ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В ГЛОБАЛЬНОМУ ТА НАЦІОНАЛЬНОМУ ВИМІРАХ.....	39
Михайлюк О.Л. МЕХАНІЗМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ ОДЕСЬКОГО	

СЕКЦІЯ 1. ПІДПРИЄМНИЦТВО: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Барабаш Л.В., к.е.н., доцент

Уманський національний університет садівництва

ПІДПРИЄМНИЦТВО ЯК ОБ'ЄКТ ДОСЛІДЖЕННЯ ПСИХОЛОГІЇ ФІНАНСІВ

Психологія підприємництва пов'язана з розумінням зв'язку між успішним лідерством у бізнесі, розумовими здібностями та характеристиками, якими володіють успішні підприємці. Вона тісно пов'язана з організаційною психологією, яка поєднує практичне застосування бізнесу з наукою про людський розум, щоб підвищити продуктивність бізнесу та створити здорове бізнес-середовище чи то для окремого підприємця, чи для цілої організації.

Коли підприємці-початківці починають будувати бізнес, вдосконалювати свої продукти та визначати цільову аудиторію, вони діють по-різному, кожен у зручному психологічному стилі поведінки. Розуміючи різні типи підприємців, можна отримати уявлення про їхні індивідуальні сильні та слабкі сторони та про те, на чому вони зосереджують свої зусилля. Наразі виокремлюють наступні психологічні стилі поведінки підприємців: 1. Новатори – це ті, хто прагне створювати речі, які ніколи раніше не створювали. Яскравими прикладами даного типу є Стів Джобс, Білл Гейтс й Ілон Маск. Кожен з них створив продукт, що відзначився інноваційністю на ринку. Новатори часто одержимі своїм бізнесом і стикаються з меншою конкуренцією в результаті першості того, що вони роблять. Вони також сприйнятливіші до опору з боку клієнтів і акціонерів. 2. Опортуністи/покупці – підприємці даного типу шукають фінансові можливості з великими перспективами зростання. Вони в більшості випадків ігнорують новизну та покладаються на придбання вже відомих підприємств або розробку продуктів на існуючих ринках, що швидко розвиваються. Опортуністи прагнуть максимізувати прибуток, а потім виходять з ринку до того, як хвиля зростання вщухне. 3. Будівельник/хастлер. Це тип підприємця, який обирає наполегливу працю та значні зусилля. Бізнес-стратегія будівельника/хастлера полягає у швидкому створенні потужної інфраструктури з висококваліфікованими працівниками, що може призвести до масштабного фінансового зростання. Хоча їхню трудову етику можна сприймати як благородну та гідну захоплення, вона не позбавлена недоліків. Хастлери можуть відштовхнути у бізнесі інших, які не настільки віддані своїй справі, як вони, або ризикують «згоріти» десь у майбутньому. Однак після успіху ці підприємці мають високу стійкість до невдач і нездатність здаватися.

Підприємці відрізняються від тих, хто їх оточує, за характером своїх цілей і особистістю. Психологія фінансів розглядає підприємництво через конкретні риси, які демонструють підприємці, які мотивують їх і, зрештою, призводять до успіху. До зазначених характеристик належать такі, як: 1) пристрасть: підприємці мають глибокий і емоційний потяг до того, що вони роблять. Ця пристрасть буде підтримувати їх, коли вони зіткнуться з неминучими перешкодами та невдачами, що чекають на них на шляху до побудови успішного бізнесу. Якщо підприємці не вірять у свою справу, у них може виникнути спокуса зупинитися, щойно на їхньому шляху постануть труднощі, втрачаючи час і потенціал; 2) впевненість – вищий рівень впевненості, який мають успішні підприємці, є тим, що відрізняє їх від своїх колег. Віра в себе та свої бізнес-моделі є обов'язковою умовою довголіття їхніх пошуків. Важливо розуміти, що для багатьох це не зарозумілість, яка припускає, що поразка неможлива, а віра в себе та власні сили. Вона проявляється в тому, як

підприємець представляє себе та свої продукти чи послуги іншим. У деяких випадках це може бути визначальним фактором продажів чи довіри клієнта. Чим швидше підприємець досягає успіху, тим більше у нього впевненості та вища ймовірність того, що він знову досягне успіху в майбутньому; 3) відкритість до досвіду. Новий досвід може приймати різні форми: від знайомства з новими людьми до відвідування різних заходів або переїзду в нові міста. Подорожі – це ще один спосіб, за допомогою якого підприємці шукають новий досвід. Знайомство з чужим місцем чи культурою дає можливість отримати розуміння та натхнення. Підприємці можуть отримати вигоду від того, що вони відкриті до нового досвіду в усіх аспектах життя, а не лише у бізнесі. Адже коли люди відкриті, вони краще можуть знайти стимул, що призведе їх до розвитку та творчого втілення. Вони також можуть бути адаптивнішими щодо змін, оскільки не обов'язково прив'язані до одного способу дій; 4) протест. Підприємці також можуть отримати користь від бунтарського духу, який процвітає на ризику. Багато підприємців починають цей шлях, тому що вони незадоволені своїми роботодавцями, політикою, якої змушені дотримуватися або метою бізнесу, яким займаються. Мати цю психологічну характеристику означає бунтувати проти статус-кво та досягти успіху, незважаючи на перешкоди, що зустрічаються на шляху (The Psychology).

У сучасній Україні можна виокремити три хвилі підприємництва: 1. «Природжені підприємці»: вони почали займатися підприємницькою діяльністю давно, ще при соціалізмі, у формі спекуляції і нелегального виробництва, а нині мають вагоме фінансове підґрунтя та схильні до високого ризику. 2. «Керівництво» – представники цієї хвилі підприємництва головні капітали накопичили під час незаконної, грабіжницької приватизації. Для цього вони користувалися близькістю до ресурсів, оскільки займали ключові позиції у структурах влади та виробництва. 3. «Масові підприємці»: значна частина населення, що займається підприємництвом, щоб прогодувати сім'ю та забезпечити собі належний рівень життя. Початком масового підприємництва можна вважати 90-ті роки, коли частина населення, залишившись у процесі реформ без роботи змушена була зайнятися підприємництвом (Ложкін, 2014). 4. «Інноваційні підприємці»: це підприємці нового типу, бізнес яких реалізовується переважно через соціальні мережі та маркетплейси. Вони сліdkують за інноваціями та технологіями, активно користуються маркетинговими стратегіями та постійно перебувають у пошуку нових форм взаємодії з покупцем (клієнтом).

Підприємництво – це складний процес, що включає не лише економічні та фінансові фактори, а й психологічні та соціальні. Одним із критичних факторів, що впливають на розвиток підприємництва в Україні, є економічна ситуація в державі. Значні економічні проблеми, що призвели до високого рівня невизначеності та нестабільності, а також війна, посилюють відчуття фінансової тривоги та брак впевненості у підприємців. А тому це може вплинути на їх здатність ризикувати та інвестувати у свої підприємства. Не варто ігнорувати і те, що в Україні сформована культура несприйнятливості до ризику, коли люди надають перевагу стабільності та безпеці, а не ризику та підприємницькій діяльності. Однак слід зазначити, що все більше молодих людей сприймають підприємництво як життєздатний шлях кар'єри. З боку держави покращити ситуацію можна, якщо більше уваги приділяти підвищенню рівня фінансової грамотності населення. Розуміння необхідності приймати обґрунтовані рішення щодо своїх фінансів і інвестицій посилить рівень психологічної готовності потенційних підприємців до заняття бізнес-діяльністю.

1. The Psychology of Entrepreneurship. USC MAPP Online. URL: <https://appliedpsychologydegree.usc.edu/blog/the-psychology-of-entrepreneurship/>

2. Ложкін, Г. В., & Комаровська, В. Л. (2014). Економічна психологія: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К.: ДП «Вид. дім «Персонал»». 412 с.

3. Britchenko, I., Polinkevych, O., Trynchuk, V., & Khovrak, I. (2023). The Impact of COVID-19 on the Philosophy of Doing Business in a Sustainable Environment. *Economic Studies (Ikonomicheski Izsledvania)*, 32(2), 100–116

Наукове електронне видання на CD-ROM

Підприємництво та торгівля: сучасний стан і перспективи розвитку

Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції

18–19 травня 2023 року

Один електронний оптичний диск (CD-ROM)
Об'єм даних 1,6 Мб

Відповідальність за інформацію, викладену в публікаціях,
несуть автори

Коректор О. М. Полінкевич, О. М. Завадська
Технічний редактор О. М. Полінкевич

Підписано до друку 20.05.2023. Формат 60×84¹/₈. Обсяг 9,5 ум. друк, арк., 9,0 обл.-вид. арк.
Наклад 300 прим. Зам. № 862. Видавець і виготовлювач – Друк - ВП ЛНТУ. Свідоцтво
Держкомтелерадіо України ДК №4123 від 28.07.2011 р. 43018, м. Луцьк, вул. Львівська, 75, тел.:
(0332) 74-61-02 e-mail: rvv@lntu.edu.ua